

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

20 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Toma Nadejda

Judecători - Țurcan Anatolie, Timofti Vladimir, Cobzac Elena, Guzun Ion,

juducând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Ababei Lilia în numele inculpatului Borșci Vadim și de către partea vătămată Petroșevschi Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui

Borșci Vadim xxxx xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.12.2016 – 14.08.2019;

Instanța de apel: 09.09.2019 – 27.10.2020;

Instanța de recurs: 20.01.2021 – 20.04.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 14 august 2019, Borșci Vadim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art.90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă a părții vătămate Petroșevschi Alexandru privind încasarea prejudiciului material.

A fost încasat din contul lui Borșci Vadim în beneficiul lui Petroșevschi Alexandru, prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 3 685 lei a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt, că Borșci Vadim în noaptea de 08.03.2015 spre 09.03.2015, fiind în stare de ebrietate, în incinta barului SRL „DARNI-SOF” amplasat în s. Sofia, r-nul Drochia, în rezultatul unui conflict cu cet. Petroșevschi Alexandru a.n.xxxx, cu scopul cauzării leziunilor corporale, în mod

intenționat, l-a lovit pe ultimul cu o garafă din sticlă în regiunea capului.

Astfel, conform raportului de expertiză medico-legală nr.30 din 10.02 2016 în rezultatul examinării la cet. Petrșevschi Alexandru au fost constatate traume cranio-cerebrală cu contuzie gravă a creierului și hematom subdural (90 ml), ce se califică ca vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, au declarat apeluri:

3.1. Procurorul, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Borșci Vadim să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, precum și să fie admisă integral acțiunea civilă înaintate de către partea vătămată cât și să fie dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei 3 685 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În susținerea apelului, procurorul a menționat că:

- prima instanță greșit a ajuns la concluzia de a-i aplica inculpatului o pedeapsă prin prisma prevederilor art.90 Cod penal;

- la stabilirea pedepsei, instanța nu a luat în considerație faptul, că aplicarea art.90 Cod penal în privința inculpatului nu este suficientă pentru corectarea și reeducarea lui, în scopul prevenirii comiterii altor infracțiuni, precum și pentru restabilirea echității sociale, nu este corespunzătoare gradului prejudiciabil al faptei comise de inculpat și circumstanțelor cauzei;

- conform art.art.227-229 Cod de procedură penală, cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului (art.229 alin.(1) Cod de procedură penală). Astfel, legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați, însă instanța de judecată neîntemeiat a respins încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat, în cazul dat suma de 3 685 lei, costul rapoartelor de expertiză;

- prejudiciul cauzat părții vătămate în urma comiterii infracțiunii, nu a fost recuperat.

3.2. Partea vătămată Petrosevschi Alexandru, a contestat sentința cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cât și în latura civilă, indicând că expunerea deslușită a obiecțiilor împotriva acesteia le va prezenta ulterior prin depunerea apelului suplimentar motivat.

3.3. Avocatul Lupacescu Veaceslav în numele inculpatului, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea apelului a invocat că:

- fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate, inculpatul nu a recunoscut vinovăția, iar prima instanță a apreciat unilateral declarațiile martorilor audiați pe marginea prezentei cauze penale, care vin să defavorizeze situația inculpatului, fără a da o apreciere corectă declarațiilor părții vătămate Petroșevschi Alexandru.

- toate probele și cronologia evenimentelor indici la faptul că Bîrlad Octavian a comis infracțiunea, însă acuizarea insistă că anume Borșci Vadim a săvârșit infracțiunea;

- la materialele cauzei au fost anexate secvențele video din barul din s. Sofia, r-nul Drochia, din noaptea de 08 spre 09.03.2015, din care reiese că, partea vătămată iese din cabina barului și din urma lui a alergat Bîrlad Octavian, care lovește partea vătămată, îl îmbrânțește și drept rezultat Petroșevschi Alexandru cade și se lovește cu capul de ușa de la intrare după care fuge afară. După care se observă cum Petroșevschi Alexandru, se uită în urmă la începerea barului și se îndepărtează de la bar. În continuare se vede cum în direcția lui Petroșevschi Alexandru, se îndreaptă Bîrlad Octavian;

- în procesul cercetării judecătorești, au fost audiați martorii apărării Banari Valeria și Glavan Tatiana, care au declarat că conflictul a avut loc anume între Petroșevschi Alexandru și Bîrlad Octavian, declarațiile cărora instanța nu le-a dat apreciere;

- declarațiile părții vătămate nu sunt veridice și urmează a fi apreciate critic, deoarece inițial a indicat că nu cunoaște cine i-a provocat leziunile corporale, ca mai apoi să menționeze despre conflictul cu Rusu Oleg în cabina barului, după care a fost lovit din spate cu sticla (garafa) de rachiu peste cap, însă nu ține minte cine l-a lovit. Ulterior afirmă că din spate a fost lovit cu sticla de șampanie de către Borșci Vadim;

- afirmațiile părții vătămate precum că a fost lovit cu sticla peste cap în bar sunt doar declarative, deoarece nu sunt confirmate și nu coroborează cu declarațiile martorilor. Respectiv, nimeni nu a văzut ca partea vătămată să fi fost lovit cu sticla peste cap, în schimb martorii au văzut cum Bîrlad Octavian l-a lovit pe Petroșevschi Alexandru cu pumnul și acesta a căzut jos, după care l-a mai lovit și cu picioarele peste cap, în rezultatul cărui fapt partea vătămată a pierdut cunoștința;

- concluziile expertizelor medico-legale din 10.02.2016 și 15.07.2016 sunt neclare și se contrazic între ele, conform concluziei primului raport nu se exclude că vătămările corporale puteau fi provocate cu minele, picioarele sau cu sticla, pe când în al doilea raport de expertiza se afirmă că vătămările corporale puteau fi provocate mai mult ca rezultat al lovirii cu un obiect dur contondent de formă alungită;

- în instanță au fost audiați experții Capcelea V. și Corbu C., ultimul a declarat că vătămările corporale grave puteau fi cauzate cu sticla, pe când expertul Capcelea V. nu exclude posibilitatea provocării leziunilor corporale ca rezultat al loviturii cu piciorul. Astfel, declarațiile experților din cadrul ședinței de judecată se contrazic între ele;

- prima instanță neîntemeiat a respins cererea apărării privind dispunerea unei expertize medico-legale repetate și a unei expertize psihologice-psihiatrice;

- expertizele s-au dispus în lipsa inculpatului cât și a avocatului acestuia, prin ce au fost încălcate drepturile inculpatului la un proces echitabil garantat de Convenție;

- nu au fost prezentate probe care ar indica că anume Borșci Vadim ar fi comis infracțiunea incriminată, deoarece toți martorii și toate probele constatate în instanță indică la ceia că Borșci Vadim nu a comis infracțiunea incriminată, infracțiunea fiind săvârșită de altă persoană, care și-a recunoscut vina, fiind recunoscut și audiat în calitate de învinuit (f.d.58-59), care ulterior, ilegal și neîntemeiat a fost scos de sub urmărire penală.

3.4. Avocatul Procopciuc Angela în numele inculpatului, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea apelului a invocat că:

- nevinovăția inculpatului este dovedită prin declarațiile martorilor: Petroșevschi Aurica, Cristea Marina, Darii Iurii, Proca Diana, Glavan Tatiana, Banari Valeria, precum și prin declarațiile experților Corbu Chiril, Capcelea Victor;

- prima instanță nu a dat apreciere din punct de vedere al pertinentei și concludenței declarațiilor depuse de martorii menționați, nu le-a apreciat prin coroborare cu alte probe în corespundere cu art.101 Cod de procedură penală;

- declarațiile părții vătămate nu combat depozițiile inculpatului și nu indică sub nici o formă că inculpatul ar fi vinovat de comiterea infracțiunii incriminate;

- simpla enumerare a probelor în sentință, fără a le aprecia în parte, constituie încălcare a dreptului la un proces echitabil consacrat de art.6 CEDO. În sensul art.93 Cod de procedură penală, nu constituie probe: plângerea lui Petroșevschi Catalina, ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată, procesul-verbal de examinare a corespondenței Odnoklassniki, nu sunt probe care demonstrează vinovăția inculpatului, fișa medicală și raportul de expertiză nu dovedesc cine a cauzat vătămarea corporală; înregistrarea video denotă că victima și Bîrlad Octavian au ieșit din bar, fără a fi observat ca victima să fi avut vătămări corporale;

- din conținutul ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuț din 16.03.2015 și ordonanța de punere sub învinuire din 22.04.2015 reiese că, Bîrlad Octavian a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, în prezența avocatului A. Covdii, prin ordonanța din 12.09.2016, Bîrlad Octavian a fost scos de sub urmărire penală;

- la 18.03.2015 Borșci Vadim a fost audiat în calitate de martor, la 22.06.2016 a fost recunoscut în calitate de bănuț, iar la 19.09.2016 a fost pus sub învinuire în baza art.151 alin.(1) Cod penal, pe faptul lovirii lui Petroșevschi Alexandru cu garafa în cap, astfel, fiind încălcate prevederile art.63 alin.(7) Cod de procedură penală. Or, prin prisma art.251 Cod de procedură penală, probele dobândite în perioada de timp cât Borșci Vadim avea statut de martor, ultimul nu putea avea statut de bănuț sau învinuit, iar actele întocmite în privința acestuia, în special ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț și de punere sub învinuire, nu pot fi puse la baza acuzației;

- nu a fost demonstrată legătura causală dintre acțiunile făptuitorului și urmările survenite, lipsa concluziilor privind vechimea vătămărilor corporale, aprecierea gradului vătămărilor în dependență de traumele avute în anul 2002 și 2015;

- prima instanță examinând cauza a pus la baza sentinței de condamnare doar declarațiile părții vătămate, însă nu a analizat probele obiectiv și sub toate aspectele, or, prin ordonanța din 19.03.2015 s-a constatat lipsa capacității de exercițiu a victimei și admiterea reprezentantului legal;

- instanța de judecată nu a luat în considerație toate probele pertinente la dosar,

conducându-se doar de poziția acuzării.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2020, au fost respinse ca nefondate apelurile apărării, admise apelurile declarate de către procuror și de către partea vătămată, casată parțial sentința primei instanțe, în latura pedepsei și în partea cheltuielilor judiciare, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care, Borșci Vadim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă încasarea din contul lui Borșci Vadim în beneficiul statului, suma de 3 685 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, precum și în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Borșci Vadim în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin. (1) Cod penal.

Analizând în ansamblu probele administrate, prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a concluzionat despre existența în acțiunile inculpatului a indicilor infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, potrivit elementelor, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, periculoasă pentru viață, săvârșirea infracțiunii fiind dovedită prin următoarele probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel, și anume: declarațiile părții vătămate Petroșevschi Alexandru, declarațiile martorilor Petroșevschi Aurica, Darii Iurii, Cristea Mariana, Proca Diana, Glavan Tatiana, Banari Valeria, Caterev Vasile, date în ședința primei instanțe, declarațiile expertului Corbu Chiril (f.d.149-152, vol. II), declarațiile expertului Capcelea Victor (f.d.153-157, vol. II), date în ședința primei instanțe, precum și materiale anexate la cauza penală, care au fost cercetate și verificate în instanța de apel, cum ar fi: plângerea Petroșevschi Catalina din 10.03.2015, prin care solicită organelor de poliție de a lua măsuri cu persoanele necunoscute care în noaptea de 08.03.2015 spre 09.03.2015, l-au bătut pe soțul ei Petroșevschi Alexandru în s. Sofia r-nul Drochia (f.d.6); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10.03.2015 (f.d.7-8); foto tabel anexat la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10.03.2015 (f.d.9-10); raportul de expertiză medico-legală nr.40 D din 13.03.2015 (f.d.32); ordonanță de recunoaștere în calitate de parte civilă a cet. Petroșevschi Alexandru (f.d.86); fișa medicală a bolnavului de staționar nr.3459 (f.d.97-109); procesul-verbal de examinare a web site-ului Odnoklassniki din 05.08.2015 (f.d.125); ordonanță din 05.08.2015 de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală (f.d.145); procesul-verbal de ridicare din 25.08.2015, prin care s-a consemnat acțiunea procesuală de ridicare a unui hard de la camera video de model H-264 (f.d.147); procesul-verbal de examinare a obiectului din 25.08.2015 (f.d.148); ordonanță

din 25.08.2015 de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală (f.d.150); procesul-verbal de verificare a declarațiilor lui Bîrlad Octavian la locul infracțiunii (f.d.151); raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.119 a – 2016 (f.d.221-224); raportul de expertiză medico-legală nr.30 din 09.12.2015 (f.d.226-229); raportul de expertiză medico-legală nr.221 din 09.12.2015 (f.d.15-16, vol. II).

Instanța de apel a apreciat că nerecunoașterea vinovăției reprezintă o metodă de apărare a inculpatului, care se combate prin cumulul de probe cercetate și care demonstrează vina inculpatului deplin.

Cu referire la apelurile apărării, instanța de apel a menționat că acestea sunt nefondate, iar argumentele privind achitarea nu corespund cu împrejurările stabilite de instanță.

Astfel, instanța de apel a considerat că probele cercetate în cumul confirmă deplin vina inculpatului în faptele stabilite de instanța de fond și temeiuri de intervenire a instanței de apel în aspectul propus nu sunt, în același timp, apelurile declarate sunt contradictorii circumstanțelor stabilite pe cauză, de fapt fiind o relatare a celor întâmplate în versiunea apărării, care se contrazice total cu probele cercetate pe caz.

La fel, instanța de apel a respins ca declarative afirmațiile invocate de partea apărării precum că instanța a apreciat unilateral declarațiile martorilor audiați pe marginea prezentei cauze penale, care vin să defavorizeze situația inculpatului, fără a da o apreciere corectă declarațiilor părții vătămate cât și a martorilor.

Instanța de apel a respins invocarea apărării că infracțiunea a fost comisă de altă persoană, făcând referire la Bîrlad Octavian, menționând că din declarațiile martorilor Glavan Tatiana și Banari Valeria, rezultă că între Petroșevschi Alexandru și Bîrlad Octavian s-a iscat un conflict, deoarece Petroșevschi Alexandru l-a murdărit pe ultimul de sânge, or, din declarațiile martorilor menționați nu rezultă că Bîrlad Octavian l-a lovit pe Petroșevschi Alexandru cu garafa de sticlă, astfel fiind respinse afirmațiile apărării în sensul invocat.

În același timp, din declarațiile martorilor Glavan Tatiana și Banari Valeria rezultă, că până la iscarea conflictului dintre Petroșevschi Alexandru și Bîrlad Octavian, la integritatea corporală a părții vătămate deja s-a atentat, astfel, pe corpul lui Petroșevschi Alexandru deja erau urme de vătămări soldate cu sângerare, vătămări care s-au dovedit a fi produse prin lovirea acestuia de către Borșci Vadim cu garafa de sticlă în cap. Mai mult, din declarațiile martorilor nu rezultă că Bîrlad Octavian l-ar fi lovit pe Petroșevschi Alexandru cu garafa, ci i-a aplicat lovituri cu pumnul, picioarele și l-a împins în ușă.

Instanța de apel a respins și afirmațiile invocate de apărare, precum că partea vătămată se încurcă în declarații, deoarece prin declarațiile acestuia au fost enunțate circumstanțe, completând cele declarate anterior. Partea vătămată concretizând cine a fost agresorul și menționând că a fost lovit cu garafa de rachie, ulterior arătând că a fost lovit cu garafa de șampanie, în fiecare caz indicând că obiectul de lovire a fost garafa.

Instanța de apel a respins argumentele apărării care a susținut că declarațiile părții vătămate urmează a fi apreciate critic, deoarece nu coroborează cu probele cercetate în ședința de judecată, or reieșind din declarațiile părții vătămate care coroborează cu

concluziile formulate în raportul de expertiză nr.221 din 09.12.2015, potrivit căruia, traumatismul craniu-cerebral acut închis și plaga contuzionată în regiunea temporar-occipitală dreapta indică la lovirea cu un obiect contondent-dur de formă alungită (garafa din sticlă).

În acest sens, instanța de apel a notat că potrivit raportului nr.30 din 09.12.2015, urmează că la examinarea medico-legală s-au depistat traumatism craniu-cerebral acut închis manifestat prin contuzie gravă a creierului, urmată de hematom sudoral (90 ml) emisferal pe dreapta și para pareză pe stânga; plagă contuzionată (5x3 cm) în regiunea temporar-occipitală dreapta, excoriație și edem pe buza inferioară a gurii; echimoze și edeme pe antebrațul și mâna stângă. La examinarea medico-legală conform raportului de expertiză nr.221 din 09.12.2015 s-au depistat localizarea plăgii contuzionate (5x3 cm) în regiunea temporar-occipitală dreapta, care indică mai mult la lovirea cu un obiect contondent-dur de formă alungită (garafa din sticlă).

În consecință instanța de apel a statuat, că vina inculpatului anume se confirmă prin rapoartele de expertiză nominalizate, totodată și prin declarațiile părții vătămate, care a declarat cine a fost agresorul și că anume obiectul de lovire a fost garafa.

În acest context instanța de apel a respins argumentul apărării prin care încearcă să pună la dubiu declarațiile părții vătămate, or, potrivit concluziei din raportul nr.119 a – 2016 (f.d.221-224, vol. I) urmează că „*la momentul comiterii acțiunilor asupra sa victima a căreia el este, după cum rezultă din studiul dosarului penal și examenul psihiatric curent, Petroșevschi Alexandru dereglări psihice temporare nu manifesta, putea percepe și corect recepționa evenimentele ce se petreceau asupra lui și în prezent le poate reda*”.

A mai reținut instanța de apel, că acuzația adusă lui Borșci Vadim se limitează la lovirea cu o garafă din sticlă în regiunea capului părții vătămate și este dovedită în baza concluziilor formulate de experți în limita constatării cauzei care a provocat trauma craniu-cerebrală cu contuzie gravă a creierului și hematom sudoral (90 ml). Celelalte vătămări corporale la Petroșevschi Alexandru nu au fost puse în sarcina inculpatului.

Instanța de apel a notat, că legătura de cauzalitate este dovedită, or, experții au formulat concluzia reieșind din întrebările puse, indicându-se în ordonanță circumstanțele de fapt în care au fost produse traumele, or, în raportul de expertiză medico-legală nr.40 D din 13.03.2015, s-au depistat „*plaga contuză a părții pielose a capului pe dreapta, hematom sudoral pe dreapta, care puteau apărea în urma acțiunii unui(-or), corp (-uri), dur (-re), contondent (-te), sau prin lovire de el, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică către vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în timpul primirii lor*”, prin ce se este exclusă cauzarea vătămării corporale grave în alte circumstanțe decât cele indicate în actul de acuzare și constatate de prima instanță.

Instanța de apel a mai indicat, că potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului din 10.03.2015 (f.d.7-8, vol.I), care este o probă relevantă, astfel, aceasta dovedește veridicitatea declarațiilor martorilor audiați. Aceste probe dovedesc că partea vătămată Petroșevschi Alexandru, ulterior maltratării, era în stare de conștiență și se putea deplasa, iar partea vătămată dispunea de starea fizică de a percepe împrejurările de după incidentul

produs, inclusiv să înțeleagă cine a fost agresorul.

Instanța de apel a considerat că este neîntemeiată versiunea apărării precum că, inculpatul nu ar fi comis infracțiunea incriminată, această versiune fiind declarativă, iar probatoriul a fost administrat și cercetat cu respectarea legislației procesuale penale.

Referitor la pedeapsă, instanța de apel a apreciat că există temei legal pentru casarea sentinței întrucât, la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.art.7, 61,75 Cod penal, pedeapsa stabilită de prima instanță fiind prea blândă în raport cu circumstanțele de drept și de fapt stabilite pe cauză, precum și reieșind din gravitatea faptei infracționale săvârșite de către inculpatul Borșci Vadim.

Instanța de apel a reiterat că modalitatea de executare a pedepsei penale stabilită de instanța de fond inculpatului este una în dezacord cu principiul proporționalității și anume că infracțiunea se atribuie la categoria infracțiunii grave, care în opinia instanței de apel duc la imposibilitatea stabilirii pedepsei cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, care este prea blândă și nu va fi suficientă pentru corectarea inculpatului și nici pentru prevenirea de noi infracțiuni.

Astfel, instanța de apel a reținut că în privința lui Borșci Vadim, în baza art.151 alin.(1) Cod penal, urmează a fi stabilită pedeapsa cu închisoare, cu excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal.

Cu referire la solicitarea procurorului despre încasarea din contul lui Borșci Vadim, în beneficiul statului, cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea raportului de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.119 a – 2016 (f.d.221-224, vol. I) în sumă de 1 187 lei; raportului de expertiză medico-legală nr.30 din 09.12.2015 (f.d.226-229, vol. I) în sumă de 1 317 lei și raportului de expertiză medico-legală nr.221 din 09.12.2015 (f.d.15-16, vol. II), în sumă de 1 317 lei, instanța de apel a menționat prevederile art.229 alin.(1), (2), 227 alin.(1), (3) Cod de procedură penală, precizând că prevederea alin.(3) art.227 Cod de procedură penală, este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, este întemeiată solicitarea privind încasarea din contul inculpatului Borșci Vadim, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară, în sumă de 3 685 lei.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ababei Lilia în numele inculpatului, prin care invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată în vederea pronunțării unei sentințe de achitare.

În argumentarea recursului menționează că:

- instanța de apel s-a pronunțat superficial asupra motivelor invocate în apelul apărării, dându-le o apreciere evazivă și confuză, și a indicat formal că probatoriul administrat dovedește vinovăția inculpatului, fără a-și expune punctul de vedere asupra fiecărei probe în parte, inclusiv asupra aspectelor de admisibilitate a probelor, așa cum o cer prevederile

art.101 alin.(1) Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu a atras atenție la argumentele apărării, privind dubiile în ceea ce privește săvârșirea infracțiunii de către inculpat, limitându-se la aprecierea critică a probelor apărării, însă fără a motiva această poziție;

- instanța de apel nu a efectuat analiza probelor prezentate, acumulate pe parcursul examinării cauzei, precum și faptul, din ce cauză respinge anumite probe și circumstanțe;

- un alt moment esențial apărarea îl consideră, că învinuirea nu a prezentat nici o probă, ce cu certitudine, ar fi demonstrat faptul, că infracțiunea dată, a fost săvârșită de către inculpat;

- a reiterat argumentele expuse în apel și a indicat că instanța de apel nu a reacționat în modul convenit la erorile sesizate, repetându-le întocmai și menținând o sentință de condamnare neîntemeiată și nemotivată.

5.1. Partea vătămată Petroșevschi Alexandru, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia din motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, menționând că: instanța de apel nu a verificat versiunea că infracțiunea ar fi putut comisă de o altă persoană, făcând referire la Bîrlad Octavian.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea argumentelor invocate în recursul apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În opinia acuzării, instanța de apel just a constatat vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei incriminate de către organul de urmărire penală și a judecat cauza în ordine de apel cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, nefiind identificate careva erori de drept care ar genera casarea deciziei atacate.

7. Judecând recursurile ordinare declarate pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o

nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în ordine apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

După cum rezultă din conținutul recursurilor declarate în speță, acestea se întemeiază pe prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, argumentele recurenților se axează pe poziția că instanța de apel, eronat a interpretat legalitatea mijloacelor de probă administrate, precum și eronat a apreciat conținutul probelor, nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei.

Analizând decizia atacată în raport cu argumentele recurenților și temeiurile invocate, Colegiul penal lărgit a constatat că, incidența la caz a temeiului de casare prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, s-a confirmat, întrucât decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în acest sens urmează a fi expuse următoarele raționamente.

Pornind de la faptul că apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept și declanșează o continuare a judecării cauzei în fond, producând un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor ce a fost declarat, Colegiul penal lărgit reține că, în cauza dată, instanța de apel nu și-a exercitat în deplină măsură atribuțiile prevăzute de lege.

Din dispozițiile art.414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță, putând da o nouă apreciere probelor și fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, fiindcă dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat

efectiv decât dacă susținerile părților sunt examinate de către instanță, aceasta având obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și elementelor de proba sau cel puțin de a le aprecia (*hotărârea CtEDO Achina versus Romania*).

Potrivit art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeierile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În acest sens Colegiul penal lărgit notează că, nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor esențiale invocate în apelul părților, echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, în asemenea circumstanțe decizia contestată urmând a fi casată.

În speță, deși instanța de apel a reținut în descriptivul deciziei argumentele esențiale expuse de către apelant, în partea motivată a deciziei a omis aprecierea și expunerea asupra acestora.

În apelul părții apărării a fost invocat că în ședința de judecată a primei instanțe a fost audiat și partea vătămată Petroșevschi Alexandru, care a depus declarații contradictorii celor făcute de ultimul la faza de urmărire penală.

Totodată, declarațiile părții vătămate nu coroborează cu declarațiile inculpatului, precum și martorilor Petroșevschi Aurica, Cristea Marina, Darii Iurii, Proca Diana, Glavan Tatiana, Banari Valeria, CATERA Vasile, fapt care ridică semne de întrebare, însă instanța de apel a omis de a se expune argumentat pe marginea declarațiilor acestora.

Colegiul penal lărgit apreciază ca fiind neîntemeiate și neargumentate constatările instanței de apel precum că, „... partea vătămată pe întreg procesul penal a susținut că a fost lovit cu garafa de rachiou, ulterior arătând că a fost lovit cu garafa de șampanie, în fiecare caz indicând că obiectul de lovire a fost garafa și că nu ține minte cine i-a aplicat lovitura cu garafa”.

La acest capitol Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu a dat un răspuns clar, precum și nu s-a verificat versiunea că infracțiunea ar fi putut comisă de o altă persoană. Or, reieșind din prevederile art.385 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat.

Prin urmare, instanța de apel la verificarea și aprecierea probelor administrate nu a respectat prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit cărora fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, precum și prevederile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, potrivit cărora, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Astfel, Colegiul penal lărgit analizând decizia instanței de apel de menținere a condamnării inculpatului Borșci Vadim pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art.151 alin.(1) Cod penal, constată că instanța de apel, fiind învestită cu atribuții de judecarea

cauzei conform normelor stabilite pentru prima instanță, urma să analizeze toate aspectele învinuirii înaintate, atât în baza probelor administrate în speță cât și prin prisma argumentelor invocate de partea apărării în apelul declarat.

Potrivit art.93 alin.(1) Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Omisiunea instanței de apel de a face o analiză amplă asupra tuturor circumstanțelor cauzei și de a se expune argumentat asupra fiecărei probe în parte, care confirmă sau infirmă vinovăția inculpatului, este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor urmând a fi înlăturată de instanța de apel, prin rejudecarea cauzei.

Având la bază argumentele expuse supra, Colegiul penal lărgit consideră pripite concluziile instanței de apel de a menține sentința fără modificări în partea condamnării inculpatului Borșci Vadim pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art.151 alin.(1) Cod penal, or, instanța de apel nu a cercetat fondul cauzei și apelului declarat de partea apărării, nu s-a expus asupra probelor administrate în speță, referindu-se superficial asupra acestora, fără a le descrie și a le aprecia conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, și fără a se expune concret care din probele prezentate demonstrează direct și obiectiv fapta infracțională incriminată.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care reflectă un principiu legat de buna administrare a justiției, hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază soluția. În cazul în care o instanță nu este obligată să furnizeze un răspuns detaliat fiecărui argument invocat (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos din 19 aprilie 1994, pct. 61*), din hotărâre trebuie să rezulte cu claritate că problemele invocate în speță au fost abordate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, pct. 30*).

Astfel, Colegiul penal lărgit analizând hotărârea atacată, inclusiv prin prisma argumentelor expuse de recurenți cu temeiurile de drept invocate, reține că decizia instanței de apel este afectată de erorile prescrise la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei,

concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art.art.93-95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Ababei Lilia în numele inculpatului Borșci Vadim și de către partea vătămată Petroșevschi Alexandru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui *Borșci Vadim xxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Borșci Vadim xxxx urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința acestuia nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest pe altă cauză sau acesta nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 10 iunie 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Guzun Ion